HISTORISCHE KRING 'IN DE GLORIOSA'

Ankeveen • 's-Graveland • Kortenhoef

23e jaargang nr. 1, februari 2006

IN DE GLORIOSA

Historische Kring Ankeveen, 's-Graveland en Kortenhoef

23e jaargang nr. 1, februari 2006

CIP-gegevens
Koninklijke Bibliotheek, Den Haag. ISSN: 0927-829X

Redactie:

Dhr. D. Buitenhuis,
Leeuwenlaan 3,
1243 KA 's-Graveland
Tel.: 035 – 6560349
E- mail:
buitenhuis-pijst@hetnet.nl

Dhr. J . C. Immerzeel,
Reigerlaan 26,
1241 ED Kortenhoef
Tel.: 035 – 6563291
E-mail:
j.c.immerzeel@wanadoo.nl

Vormgeving & realisatie:
Popko K. A. Biel

INHOUD

Oproep van de Redactie Redactie **5**
Van tijd tot tijd klinkt er een oproep van de redactie. U begrijpt al waar het naar toe gaat. De redactie wil middels deze periodiek die vier maal per jaar verschijnt zo veel mogelijk publiceren en wel zo dat iedereen zich uitgenodigd en aangesproken voelt om mee te doen aan het verzamelen van oud nieuws vanaf de jeugd van de ouderen van vroeger en die tegelijkertijd een link legt naar de jeugd en de ouderen van nu. Daar zijn heel wat mogelijkheden voor. Wij verzorgen via onze periodieken wel dat het bij onze lezers terecht komt. En wat we precies graag zien leest u verderop.

Heel wat te vertellen ....over vroeger
Mevr. H.van Huisstede-de Kloet † **6**
Hendrika de Kloet, geboren en getogen op de Kortenhoefsedijk, later in naam veranderd in Huisstede–de Kloet, vertelde in een interview, bijna 25 jaar geleden, over haar jonge jaren 'op de Dijk' en omgeving. In haar verhaal keren we terug in de tijd van de jaren 20 tot 30 van de vorige eeuw.Wat je als kind allemaal mocht en niet mocht. Wat Bruin kon trekken en wat niet. En hoe Hendrika later in Nederhorst den Berg ging wonen. Boeiend en soms humoristisch om te lezen.

De geschiedenis van het Postkantoor in Ankeveen
Thimo Veenman sr. **15**
Als men rond 1900 een briefkaart verstuurde plakte men daar een postzegel van 1 of 2 cent op.....
Er is heel wat veranderd sindsdien. Wat niet veranderd is, dat is de postbezorging per fiets. Hoe sterk is de eenzame fietser? Heeft iemand het weleens uitgerekend hoeveel kilometer een postbeambte per jaar aflegt, in weer en wind, met een aantal kilo's post, om ons een felicitatiekaart, een vakantiegroet of een blauwe enveloppe te bezorgen? Petje af voor al die bezorgers. Wat wel is veranderd, tot veler verdriet, is dat Ankeveen het vandaag de dag moet stellen

zonder postkantoor. Een reden te meer om nostalgisch terug te blikken in een kleurrijke historie die gaat over verschillende gebouwen en de daarbij behorende mensen van de PTT (tante Pos) vanaf begin 1900.

's-Graveland tussen 1910 en 1940 – 1 en –2 W.J.Fecken **32**
Sinds mensenheugenis probeert de Gemeente het plaatselijk verkeer in goede banen te leiden. Veel is er in de loop der jaren verbeterd. Oude problemen werden opgelost. Maar nieuwe knelpunten dienen zich aan. We krijgen nu te maken met 'doorgaand' verkeer. Daar zitten we nou echt niet op te wachten.We gaan even terug naar de tijd van de karresporen, toen het 's winters modderen was en je 's zomers werd weggestoven. En of het nou het Noorder/Zuidereinde, de Kortenhoefsedijk of het Stichts/Hollands End betrof, of de vele zijpaadjes, het was vaak moeizaam voortgaan. Gelukkig had men nog niet zo'n haast als tegenwoordig. Die haast kwam pas toen de wegen werden verbeterd. Of was het andersom? Maar er gebeurde meer. Elektrificatie, de aanleg van Waterleiding, Gas en Riolering. We vinden het nu doodgewoon. Blij was men er wel mee als er weer een weg 'begaanbaar' werd gemaakt en de verlichting aan ging en kranen werden opengedraaid. Elke verbetering was dan ook iedere keer weer een gebeurtenis die gevierd werd!

Mededelingen van het bestuur Het bestuur **43**
Heeft u het al genoteerd, dinsdag 4 april, de jaarvergadering in het Achterom achter de St Antoniuskerk aan de Kerklaan in Kortenhoef. Na de pauze een dialezing. Verder kan het bestuur berichten dat er weer verscheidene interessante schenkingen bij ons binnenkwamen. Dank daarvoor!

Uit de krant van toen Popko Biel **44**
We publiceerden al eerder over 'Het Kanaal', maar dat was uit de krant van 17 en 18 januari 1935. Nu berichten we uit de krant van 26 oktober 1934. De echte doorbraak was er toen nog niet. Het bewijst wel dat het te graven Hilversums kanaal in het middelpunt van de belangstelling stond.

Wie Weet het Antwoord? Jan Schriek **46**

De vraag naar de namen van 39 schoolkinderen en de juffrouw is geheel beantwoord. U leest de namen verderop in deze periodiek. De nieuwe vraag gaat nu eens niet over een schoolklas, hoewel dat ook erg leuk kan zijn, maar over een woning die we niet thuis kunnen brengen. Is het wel in onze drie dorpen en heeft het huis misschien plaats moeten maken voor iets anders en de mooie leilinden ook? Achterop de foto staat wel de naam van de familie maar dat helpt ons tot nu toe niet verder. Wie weet, weet u het wel. Laat ons het weten. Dank u wel !

OPROEP *van de* REDACTIE

Een Redactie, van welk nieuwsorgaan dan ook, lijdt permanent aan nieuwshonger.
In ons geval aan *oud nieuws*. Nu weten wij die honger nog steeds redelijk te stillen, (al zo'n 22 jaar lang!), maar toch, overdadig is het bepaald niet altijd, de kopij ligt niet voor het oprapen. Of, zoals ds Wumkes soms tegen mij zei, 'nou heb ik geloof ik zowat over 'alles' geschreven, ik weet niet meer waarover ik nu nog zou kunnen schrijven'. En tegelijkertijd zei hij dan ook bescheiden, 'ik wil graag dat er eens andere mensen schrijven dan ik, want ik wil voorkomen dat het 'de periodiek van Wumkes' gaat heten. Ach, zei ik dan, je zult zien, eerstdaags regent het plotseling Manna uit de hemel. En zowaar, dan belde hij mij na enige tijd weer opgelucht lachend en zei, 'Daan, het heeft weer Manna geregend, ik heb weer een onderwerp.....!!'.
U begrijpt al waar dit verhaal naar toe gaat. Ik kom met een vriendelijk verzoek.
Misschien vindt u in een ordner, in de lade van een kast, in een schoenendoos, nog een heel oude overeenkomst, een huurcontract van een stuk land, van een viswater of de ijsbaan, een schoolrapport, een mooi gedicht, een verslag van een jubileum, een foto waar een klein verhaaltje bij kan of misschien kent u iemand waarvan u zegt 'met hem of haar, daar moet je eens mee praten, die heeft heel wat te vertellen'. Zet ons op het spoor.
Als u deze periodiek die u nu voor u heeft, het februarinummer, doorbladert, dan zult u vast denken, dit nummer is anders goed gevuld. En dat is ook zo, we zijn blij dat er steeds weer mensen gevonden worden die kopij aandragen en daar zijn we dan ook heel dankbaar voor! Maar toch, regeren is vooruit zien, dus op dit moment denken we natuurlijk alweer na over het mei- en augustusnummer, enz. Wie weet kunt u een steentje bijdragen. Laat het ons weten.
Bij voorbaat hartelijk dank!!

Redacteur Daan Buitenhuis.

HEEL WAT TE VERTELLEN....OVER VROEGER

De kalender wijst woensdag 28 september 1983 en Marius van Ee schuift aan voor een gesprek op de koffie bij mevr. Hendrika van Huisstede - de Kloet, in haar woning op de Uiterdijksehof 33 te Nederhorst en Berg. Het was echter in Kortenhoef waar Hendrika van Huisstede werd geboren en als kind is opgegroeid. Geboren op 26 juni 1903 als dochter van Hendrik (Hein) de Kloet en Jannetje Fitski op de Kortenhoefsedijk. Waar het Marius om ging was te luisteren naar wat zij hem kon vertellen over vroeger, zodat onze Historische Kring het kon vastleggen en doorgeven aan iedereen die geïnteresseerd is in de geschiedenis van onze dorpen. Mevr. van Huisstede is tijdens het gesprek 80 jaar. Zij vertelt over de jaren 1920-1930.

Bij ons thuis

Het huis waar wij woonden was vanaf de Kerklaan, die ze lang geleden de Meent noemden, linksaf de Kortenhoefsedijk op, vlak vooraan. Ze laat een foto zien.

Op de foto voor het huis van Jan Boom, van links naar rechts: mijn broer Cornelis, vader Hendrik (Hein) met hondje, broer Hannes, m'n jongste broer Willem en dan m'n zuster Dien, M'n moeder Jannetje Fitskie en broer Willem.

Deze foto is op Koninginnedag genomen. Ik moest werken bij Kreunen de sigarenwinkel op het Noordereinde in 's-Graveland, zodoende sta ik er niet op. Ik was 12 jaar toen mijn opoe stierf. Voor ons was ze geen lief mens. Ze gluurde altijd naar ons als we aan het spelen waren of we soms onze klompen uit deden (dat deden we wel eens want dan kon je harder lopen). Opoe was de moeder van mijn vader (Wilhelmina van Dam). En als hij haar 's-avonds welterusten had gezegd en weer in huis kwam, dan wisten wij het wel weer dan had ze aan vader weer van alles over ons verteld. Mijn moeder zei altijd: "Ga nooit vlak bij je schoonmoeder wonen". Nee, het was een akelig mensie. Aan onze linkerkant woonde Bram Hagen (Bram Klok). Ze hadden geen kinderen en aten altijd 'buk' op brood, dat was goedkope boter. Zo'n bijnaam 'Klok' kreeg je, zoals in dit geval, omdat de grootvader van Bram, Cornelis (Krelis), de klok van de N.H.Kerk in onderhoud had.

Geen vrije tijd

Het huis waar wij woonden werd gebouwd met eigen mensen en wel op zondagen, want in de week hadden ze geen vrije tijd. Het is ook op zondag klaargekomen. Het was een eenzaam plekje waar toentertijd verder geen woningen stonden. Mijn moeder vond het wel vervelend dat het op zondag moest gebeuren. 's Avonds als we naar bed gingen werden de luiken gesloten, 's zomers ook. Het was huiskamer en slaapkamer tegelijk. Mijn vader en moeder, mijn zus en ik sliepen daar. Er was nog een opkamertje waar de jongens sliepen. In de voor- en achtertuin waren altijd groenten en aardappelen. Tijdens de schoonmaak (m'n moeder was nogal helder), werd alles binnen uitgesopt en gewit. Mijn vader had een praam, daar haalde hij bij de zanderij in 's-Graveland, wit zand en dat werd dan op het pad gestrooid, wat je dan weer naar binnen liep. Later hebben ze er grind opgegooid. Buiten was een afdak waar mijn moeder onder kookte. Och, we hadden geen waterleiding, vader ging helemaal naar de Dwarsvaart water halen. Voor hadden we een stoep maar het water in de Kortenhoefse vaart was niet schoon. Verlichting hadden we door een petroleumlamp. We hadden een planken vloer, bruin geschilderd met daarop een vloerkleed.

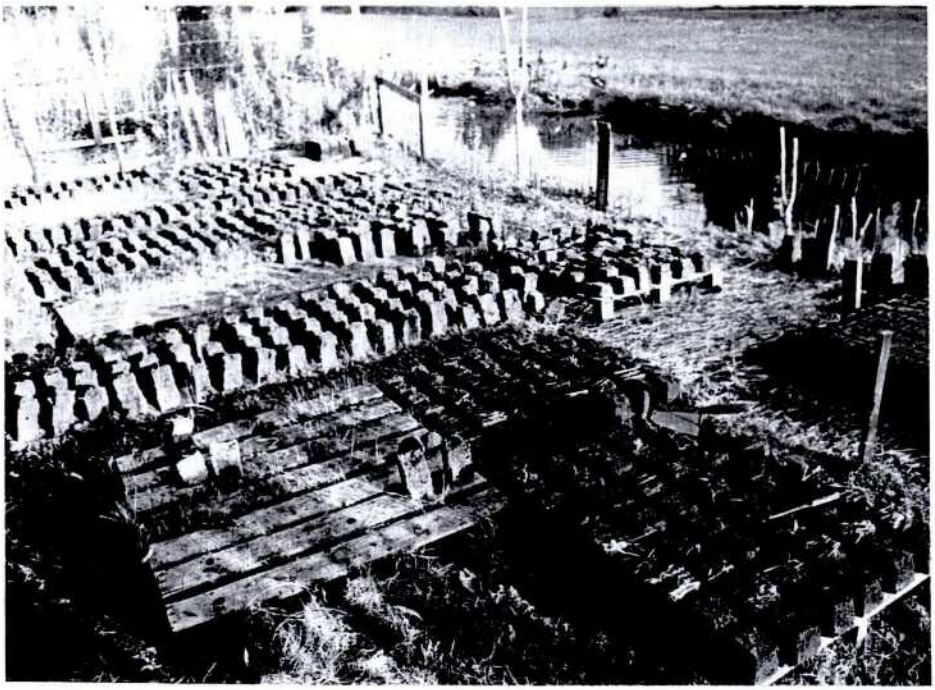

De turf ligt te drogen

Mijn vader was polderwerker, 's zomers in de turf en 's winters riet-snijden. Mijn zus en ik moesten 's zomers vaak mee turf keren. We waren toen nog schoolkinderen. En, o ja, 's zomers ook hooien, want later ging hij ook nog een beetje boeren voor zichzelf. Een kalfie opfokken met geitemelk Als kind had ik zelf een geit, vandaar die geitemelk. Wanneer het kalf een pink was geworden, verkocht mijn vader het en nam weer een nieuw kalf.
Zo ging dat in die tijd. Eigenlijk hadden we dat boeren te danken aan Jan v.d.Velden, want die heeft vader voor wat het boeren betreft, over de drempel geholpen.
's Winters was er haast geen inkomen, dus dan moest zo'n beestje weg. Het gebeurde vaak dat moeder de slager en de bakker niet kon betalen en dan zei ze tegen hen: "Van 't voorjaar krijg je weer" en

echt er werd altijd geleverd wat ze nodig had, want de leveranciers wisten dat ze zo eerlijk was als goud!

Negen gulden in de week

Eens werkte mijn vader bij Pauw, dat was een boer op de Herenweg. Hij verdiende daar negen gulden in de week voor zijn gezin van 5 kinderen. Ik was 16 jaar toen ik voor het eerst een nieuwe mantel kreeg, want moeder ging altijd naar de markt om tweede hands spullen te halen. Tussen al dat werk door heeft mijn vader ook nog wel turf gestoken en uitventen deed ie ook wel. Achter ons huis had je de turfakker. Hij baggerde in de schouw en op zijn eigen akker stortte hij het uit en later werd er turf van gemaakt. De bakkers hadden hout nodig om hun ovens te kunnen stoken en mijn vader hakte dan hout en verkocht ze bij elkaar gebonden als takkebossen. Op een keer kreeg mijn vader een keer een borreltje en toen ie thuiskwam rook mijn moeder dat. Ze werd kwaad, ze had een hekel aan drank.
't gebeurde eigenlijk nooit want mijn vader dronk niet.

Krabbescheer.

In de polder had je van die drijvende waterplanten die noemen wij *manen*. Ze heten eigenlijk *krabbescheer*. Met de schouw ging hij dan al 's morgens om 3 uur de deur uit om helemaal in de Spiegelpolder manen te vissen en zo gauw mogelijk de schouw vol te hebben. Ockhuizen, die bij de kerk woonde en mijn vaders broer Jan visten er ook op. Voor de groentetuin waren die manen heel goede mest. Je kreeg dan lekkere vette kroppen sla en heel malse andijvie. Jan Veenman merkte eens op dat je op krabbescheren moet blijven vissen, zo niet, dan verdwijnen ze. Mijn vader heeft dat tot zijn dood toe gedaan, hij was toen al 65 jaar.

Inmaak

Mijn moeder maakte ook in. Hele potten met andijvie en sperciebonen in het zout. Ook maakte ze zelf zuurkool in. Appeltjes werden gedroogd, je zat dan hele avonden te schillen. We brachten ze dan naar bakker Schouten en die droogde ze in de oven.

Handeltje

Wanneer we veel groente op de tuin hadden verkochten we er ook van. We hadden dan een bordje aan de weg waarop stond: ***Groente Te Koop.*** Ook verkocht hij de manen als mest aan de mensen, dat gebeurde in het najaar. 's Winters ging hij rietsnijden en dat riet haalde hij dan op met de rietslee.

Op de hoek van de Kwakel en de Kerklaan had je de tol van Willem Hagen (Sluis en Tol).Later had je daar Gerrit Voorn, die getrouwd was met Gerritje Hagen, een dochter van Willem Hagen. De Tol was van de Polder. We dronken wel koffie bij elkaar, het waren onze buren. Ook bij Piet van den Broeck en Ouwe Jaap dronken we koffie.
Ik weet nog, het zal 1913 geweest zijn, dat in het najaar de weg heel slecht was, zeg maar baggerig. Maar in de zomer, dan stoof je weg, je kon geen raam open hebben vanwege het zand en stof dat naar binnen waaide. Mijn vader stond wel eens in de vaart om met een hoos de weg nat te maken als het zo stoof. Auto's waren er niet, wel paardewagens.
Later werkte mijn broer Hannes bij Jonker op de Loodijk en daar heeft hij autorijden geleerd. Hij kwam dan 's middags thuis om te eten, met de auto. Nou dat was wat, met de auto...! We hebben die auto van alle kanten bekeken. M'n moeder zei: "dat zo'n jong met zo'n ding zonder paard overweg kan!" Alles kwam vroeger met de transportfiets lang de deur. Alleen bakker Schouten, die kwam met een karretje, dat ie zelf moest voortduwen. Het was toen witte brood of weitebrood. Wij aten altijd weitebrood (tarwe/boekweit)). Wij genoten van een sneetje brood dat vond je toch wel zo lekker. De bakker kwam om de andere dag, de kruidenier twee maal in de week. Wanneer ie 's maandags kwam "horen", werden de bestelde boodschappen vrijdag gebracht. De winkels waren vlakbij de kerk. Je had er Klaas Spaan de kruidenier en halverwege de dijk had je een oud vrouwtje, Nel van Hooren, die verkocht alleen maar snoep, een cent van 't blad. Je kon er ook voor een halve cent kopen.

Tram

Als we naar Hilversum gingen met de paardentram, vanaf 's Graveland, kostte dat een dubbeltje. We gingen dan tot de Oude Tol, aan de ene kant had je dan de Bussumergrintweg en aan de andere kant de Schuttersweg. Daar stapten we uit en liepen verder naar Hilversum.

Schooltijd

Mijn jongste broertje was wel eens ondeugend op school. De juffrouw was juf Boekweg en werd Reintje de Vos genoemd. Als m'n broer weer eens bezig was kreeg ie een tik met de lat. Ik ging op een school die in 1901 was gebouwd, de school die nu achter de Wildeboerschool staat. Wat me nog heel goed is bijgebleven is dat de W.C. binnen was. Bij ons thuis was de plee buiten, daar stond een ton in die mijn vader om de zoveel tijd leegmaakte in een kruiwagen. Nog weet ik dat ik naar school voor het eerst naar de W.C. ging. Ik vond dat zo mooi en ik voelde me zo blij dat ik ging zitten zingen. Toen kwam de juf en zei ...."zeg meisje, dat mag niet hoor!". Ze konden het namelijk in de klas horen en daar schaterden ze van het lachen. Ik was toen zes jaar. Ik weet wel dat juf Boekweg nogal driftig was. Met aardrijkskunde zat Marietje Schouten, van de blauwe boer, te wauwelen, ze kreeg een klap met de stok en deze brak af. Nee, juf Boekweg was niet zo aardig. De eerste drie klassen waren bij juffrouw Boekweg en de volgende drie bij meester Garretsen. Bij de meester kreeg je een kroontjes-pen en die moest je in de inkt dopen om te kunnen schrijven. Er waren twee lokalen met schuifdeuren ertussen. Toen ik van school afkwam moest ik thuis helpen. Toen m'n zus van school kwam ben ik gaan werken, 17 jaar was ik toen. Ik heb bij Kreunen gewerkt en bij iemand op de Jonkerweg, allebei even lang, 15 jaar. Tot mijn trouwen verdiende ik 2 gulden per dag met de kost. Mevrouw Kreunen was altijd in het zwart, wij noemden het de zwarte pettenclub, dat was een speciale kerk. In het huis waar ze woonden werd eerst ook nog kerk gehouden.

Verkering en dan trouwen met een niet Kortenhoefse jongen

Ik was 19 toen ik mijn man leerde kennen. Hij woonde in Nederhorst den Berg bij de Prutmolen. Aalt van Huisstede heette hij. Toen ik verkering had mocht Aalt nooit zijn hand op mijn knie leggen en een kus geven of zo. Op een avond toen we al een hele tijd voor ons uit hadden zitten staren zei ik opeens: "toe joh, ga eens mee naar boven, ik hoor muizen, straks eten ze onze spulletjes op". Wij naar boven en toen hebben we echt gezellig met z'n tweetjes zitten praten. Even helemaal vrij, weet je wel. Gelukkig dat opoe er niet meer was, want dan had dat helemaal nooit gekund! Ik heb 13 jaar verkering gehad met m'n man voor ik trouwde. Want als je geen werk had wat zul je dan gaan trouwen? Hij had dan weer eens een paar weken werk en dan weer eens geen werk. Ik zei dan tegen hem "als je drie maanden werk hebt, trouwen we!".

Op een avond komt ie met een blij gezicht vertellen " ik heb drie maanden werk aan het Hilversums Kanaal". Ik zei tegen hem "dan gaan we trouwen!".We zijn toen gaan wonen boven de maalderij aan de Overmeerseweg in Nederhorst den Berg.

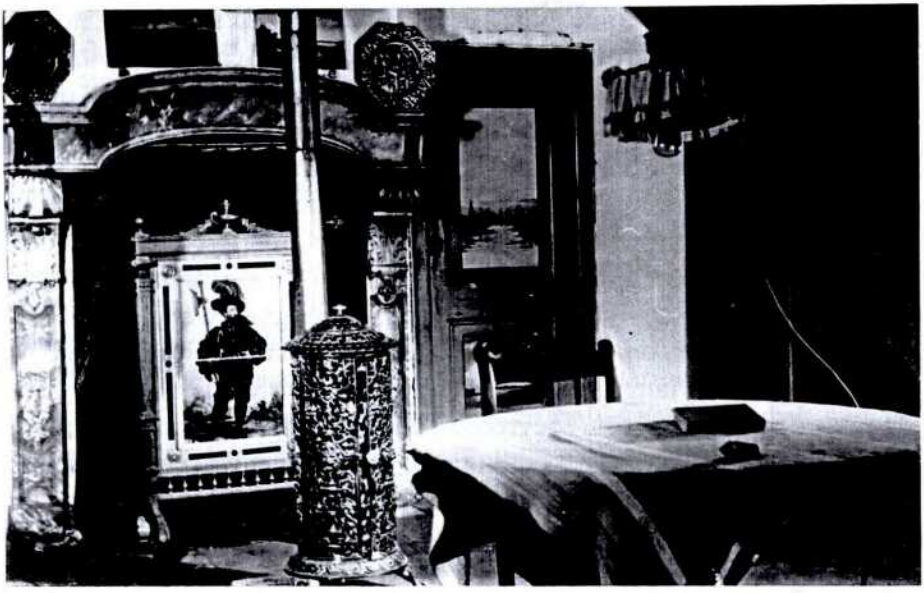

Trouwzaal in het Rechthuijs aan de dijk

We zijn in Kortenhoef in het gemeentehuis en de kerk getrouwd. Nou, bruiloft....? We maakten het zelf gezellig. We maakten zelf boerenjongens en advocaat en zo. O ja, nog een lachertje, ik was toen 32 jaar en kreeg 32 cent zakgeld. Toch had ik 300.- gulden bij elkaar gespaard.
Ik bracht elke gulden naar de boerenleenbank in 's Graveland, daar kreeg ik 3 tot 3 ½ % rente en dat 13 jaar lang. In mijn verkeringstijd is het wel gebeurd, dat degene waarmee ik verkering had, opgewacht werd door een stuk of 5, 6 jongens. Maar hij was niet bang uitgevallen, hij stond zijn mannetje en het was toen gauw over.

Over Sinterklaas, de Kerk en nog meer

Met Sinterklaas en op m'n verjaardag kreeg ik altijd mooie cadeaus van mijn man(verloofde) en die borg ik dan netjes op. Als kind geloofde je nog in Sinterklaas, nou, dan mocht je je klomp zetten en dan zaten er de volgende dag 3 suikerbeestjes, een paar speculaasjes en een dun boekje in. Je hoorde dan van anderen, "kijk eens wat een dikke chocoladeletter of een mooie pop ik heb gekregen". En ik wou niet laten merken dat het er bij ons niet af kon. Als er een van ons jarig was kookte m'n moeder altijd een grote ketel chocolademelk en kregen we elk twee droge beschuiten, och man wat heerlijk was dat. 's Zondags kregen we een snee witte-brood omdat het zondag was. Later toen het ons wat beter ging kocht ze een snijkoek, die sneed ze in de lengte en daarna in stukjes, dan was het "koek uit de trommel".
's Zondags mocht ik niet fietsen maar Aalt kwam wel op de fiets en als we weggingen zat ik bij hem achterop. Het waren toen nog van die zandwegen dus hij trapte zich de blubber. Dat vertelde ik ook aan mijn moeder en dan zei ze, nou dan gaat hij ook maar lopen. Ik had al 6 jaar verkering toen ik op de fiets naar de kerk mocht. Elke zondag gingen we naar de kerk. Met mijn zus moest ik om de beurt voor de koffie zorgen. Wanneer ze dan uit de kerk kwamen was de koffie klaar. We mochten geen krulletjes of kammetjes in ons haar hebben. "Niks ervan, zei m'n moeder dan, geen jodekop" zo noemde ze dat. Toen ik nog op school was, was het haat en nijd tussen protestanten en roomsen. We scholden elkaar uit, maar later werd

dat gelukkig anders. Het is zo gek hè, ik speelde altijd met die meisjes van v. Heumen, de politieagent, maar toen de Sint Antoniusschool aan de Kerklaan gebouwd was, was dat spelen opeens gedaan. En dan had je Bertus Pauw, een katholiek, die was sterker dan ik en die heeft m'n gezicht 's winters ingewreven met een sneeuwbal vol grind. Ik zat onder de schrammen. Ja, en dan moet je nagaan, dat m'n vader altijd ruigt verkocht aan een katholiek, ene Hendriks.Vlak bij de kerk had je een winkeltje, dat was van v.d. Velden, daar haalden we boter, 40 cent per pond. Vader had ook altijd een varkentje. Met onze etensresten en schillen uit de buurt werd ie gevoerd. Hierdoor hadden we wel elke dag een stukje vlees. Er werd altijd gebeden voor en na het eten. Vader las ook uit de bijbel, vaste prik. Alleen toen de jongens ouder werden en 's avonds met het eten niet thuis waren las vader uit de bijbel voor we naar bed gingen.
's-Avonds na het eten, wanneer de vaat gedaan was gingen we kousen stoppen en om 10 uur de bedstee in. Onder de bedstee werden de winteraardappelen opgeslagen. We sliepen op stromatrassen. In het voorjaar werd het oude stro verruild voor nieuw stro. Met de voorjaarsschoonmaak in mei ging alles naar buiten en werd er gesopt, gewit en behangen, want door het stoken van de kachel was alles bruin. Langs de Kortenhoefse vaart waren allemaal stoepen waar gespoeld werd. Als we uit school kwamen doken we op zo'n stoep, schepten onze klomp vol water en dronken het op.

Olieboer

Kees Ruijs ventte met olie, ook was hij lantaarnopsteker. Wanneer het erg waaide gingen ze wel eens uit, hij stak ze dan weer opnieuw aan. Bij ons voor waren geen lantaarns, alleen in de "bebouwde kom".

Hendrika van Huisstede-de Kloet †

HET POSTKANTOOR

Een vertrouwd adres, meer dan een eeuw lang

"Groet uit ANKEVEEN – Postkantoor. Uitgave: J. Keijzer nr. 6861" staat er op de oude ansichtkaart uit (omstreeks) 1910. Bij het nauwkeurig bekijken van zo'n oude kaart dwalen al snel je gedachten terug naar het dagelijkse leven uit die vervlogen jaren. Niet dat het allemaal zo goed was, het tegendeel was waar, maar gewoon om even een rustpunt te vinden in ons hedendaags jachtig bestaan. Nog leefden er dorpsbewoners in primitieve omstandigheden en waren de eisen die men kon stellen aan eten, drinken, kleding en huisvesting al generaties lang onveranderd gebleven. De Dorpsweg was nog een zandweg met in het midden een zogenaamd 'paardenpaadje'. Aan de westzijde van de weg lag de Ankeveense vaart die zijn einde vond bij de Dammerkade. Het 'Postkantoor' was gelegen aan de rand van de oude dorpskern en droeg als adres Herenweg 172, nadien Dorpsweg 11 en enkele jaren later: Stichts End 11.

Rechts op de foto het Postkantoor, en geheel rechts het "boevenhokje"

De geschiedenis van het Ankeveense postkantoor begint ongeveer zo'n beetje rond de overgang van de 19de naar de 20ste eeuw. Nu trekken eeuwwisselingen wel altijd de aandacht maar deze was toch wel heel bijzonder. De bedaarde levensstijl van al die eeuwen daarvoor ging plotseling over naar een veel hogere versnelling. Er waren tal van technische uitvindingen waardoor de industrieën een grotere capaciteit kregen en steeds meer medewerkers vroegen. De meerderheid van de Nederlandse bevolking woonde echter nog op het platteland. Toen zich ook hier de nieuwe tijd aankondigde maakten velen zich los van de soms eeuwen oude tradities en trokken naar de steden om zich aan te dienen als medewerker in de moderne industrie. De vervener Jan van Blarcum, (zoon van Jan van Blarcum Sr.) woonde nog in het oude huis 'Vrede-lust' (aan de noordzijde van het oude postkantoor) en liep nog dagelijks vele kilometers voor het 'horen' bij zijn klanten in Ankeveen, 's-Graveland, Bussum, Laren, Blaricum enz. Toen echter de ouderdom zich tegelijk met de komst van de posterijen aankondigde werd ook hij aan de nieuwe tijd overgeleverd.

Links, achter het mooie hek, de woning van Jan van Blarcum

De Postwet van 1850 beoogde zo rond de eeuwwisseling een betere dienstverlening aan publiek en bedrijfsleven; sneller, betrouwbaarder en voor zover mogelijk onder handbereik. Middelen waren de inschakeling van de trein bij het vervoer en de bouw van een groot aantal post- hulppostkantoren. In 1852 kwamen de eerste postzegels uit. Om vervalsingen te voorkomen werden de zegels voorzien van de beeltenis van koning Willem III. Een beeld zo vertrouwd dat de minste afwijking onmiddellijk zou opvallen. Om een ieder met het nieuwe verschijnsel vertrouwd te maken werd tevens een 'beknopte handleiding omtrent de bestemming en het gebruik der postzegels' uitgegeven.
'De postzegels zijn op de keerzijde voorzien van eene klevende stof, waarmede zij door middel van een weinig vocht op de brieven worden vastgehecht. Het is voor de afzender van belang ze goed te bevestigen, om het afvallen te voorkomen. Zij worden geplaatst in den bovensten hoek, aan de linkerzijde van het adres'.

In 1890 was reeds het aantal poststukken verdubbeld in vergelijking tot het midden van de 19de eeuw. Bovendien waren er her en der in de stad en op het platteland brievenbussen geplaatst zodat men niet meer naar het postkantoor hoefde om een briefje te verzenden. Een brief schrijven was echter nog een heel ding. Gelukkig was de stalen pen uitgevonden, 'schrijvend gelijk een ganzenveder' schreef 'Drukkerij Klene' te Hilversum in 1902 op een verkoopfolder waarbij hij 'een dozijn pennen voor slechts een daalder' (€ 0,68) aanbod. Betrekkelijk nieuw was op het eind van de 19de eeuw de mogelijkheid tot het verzenden van een briefkaartje of een ansichtkaart. Bij de Postwet van 1892 werd officieel bepaald dat het versturen van zogenaamde prentbriefkaarten werd toegestaan. De voorzijde was bestemd voor de afbeelding plus de eventuele boodschap van de afzender; de achterzijde uitsluitend voor de adressering. De aanvankelijke schroom – de postbode kon de briefkaart immers ook lezen – was gauw overwonnen. En toen de posterijen toestonden dat de briefkaart 'met een en ander bedrukt' mocht worden, werd zij tevens voor de reclame doeleinde belangrijk. Min of meer kunstzinnige figuren en fotograven kwamen dientengevolge

op de gedachte de 'blanco-zijde' van de briefkaart te illustreren met tal van stads- en dorpsgezichten, met gevolg dat de 'prentbriefkaarten' steeds meer in omloop kwamen. De allereerste kaarten zijn het mooist. Ze laten de steden en dorpen zien zoals ze vaak generaties lang onveranderd zijn gebleven. Aangezien in het verleden de grootste verzamelaar van ansichtkaarten de vuilnisman is geweest kunt u zich voorstellen dat juist deze oude kaarten zeldzaam zijn geworden.
Doordat de posterijen gingen samenwerken met de Rijkstelegraaf kon men rond de eeuwwisseling op het postkantoor ook telegrammen laten versturen. Tevens kon men er terecht om te telefoneren. Niet iedereen was het met al dat moderne gedoe eens. Dokter Jonker uit 's-Graveland waarschuwde dan ook: 'het praten door zo'n verrespreker is schadelijk voor de hersenen en zenuwen en het sterftecijfer onder de telefoonabonnees is drie maal zo hoog is als van anderen'. Nog steeds waren tal van steden in Nederland niet per trein te bereiken en was het Stichts- en Hollands End in Ankeveen niet meer dan een landelijke zandweg.
Vanaf 1911 fungeerde het postkantoor ook als kantoor van de nieuwe Rijksverzekeringsbank en was het goed voor het halen van rentezegels, rentekaarten en arbeidsboekjes die in de Arbeidswet van 1911 verplicht waren gesteld. De wens tot een betere dienstverlening leidde ook tot hogere eisen aan de posterij-ambtenaren. Belangrijk was 'het schrijven van eene goede duidelijke hand, vooral ook wat het stellen van cijfers betreft'. Andere eisen waren: 'Eene, zooveel mogelijke kennis der aardrijkskunde van het Vaderland en zijne koloniën'. Tegenover al die nieuwe eisen stond een 'fatsoenlijke' beloning. De beheerders van de postkantoren op het platteland ontvingen voor hun arbeid zo'n 800 tot 900 gulden per jaar wat neerkomt op gemiddeld 15 tot 18 gulden per week.
'Brievengaarders' (beheerder van een hulppostkantoor) en postbodes (brievenbesteller) kregen hun loon afhankelijk van het aantal poststukken of kregen betaald per half uur loop- of besteldienst. Helaas vertelt de geschiedenis ons nauwelijks iets over de eerste postbestellingen in Ankeveen. In zijn vermaarde verjaardagskalender (een uitgave van de Historische Kring – oktober 1995) schrijft Jan Veenman over de postbestelling rond het jaar 1900:

'De Ankeveense brievengaarder Adriaan Meester loopt nog dagelijks met zijn grote pelerine (zeer brede jas) om, ter bescherming tegen regen en sneeuw, van Ankeveen tot Loosdrecht'.

Later ging het vlugger: per fiets. En wat dit laatste betreft is er tot op de dag van heden nog niets veranderd. Door weer en wind rijden al meer dan honderd jaar de postbestellers die in onze huidige wereld van gecompliceerde communicatiemiddelen nog steeds een onmisbare schakel vormen in het moderne postverkeer.
Hoelang Adriaan Meester de functie van 'brievengaarder' heeft vervuld is ons niet bekend. Wel weten we dat bij de aanvang van 20ste eeuw elke gemeente in Nederland 'eene gelegenheid bezat tot het ontvangen en verzenden van poststukken'.Omdat Ankeveen te klein was voor een zelfstandig (post)kantoorpand stelde de timmerman en molenbouwer Jacobus (Jaap) Keijzer (* 1850 - † 1938) die getrouwd was met Joanna (Jansje) de Lange (* 1857 - †1930), een deel van zijn woning hiervoor beschikbaar.
Met assistentie van haar broer Jan vervulde Jansje aldaar alle postzaken. Kennelijk ging het haar bijzonder goed af. Tijdens gesprekken met enkele oude Ankeveense in het verzorgingscentrum 'Oudergaard' te Kortenhoef wordt nog steeds door hen met enthousiasme gesproken over de 'bijdehand zijnde tante': Jansje de Lange. Bepaald ongelegen kwam deze extra vorm van inkomen niet voor Jaap Keijzer die al eerder een deel van zijn woonhuis had ingeruimd voor gemeentelijke zaken.
Nadat Joannes Cornelius (Jan) van Blarcum (* 1818-†1896) zijn ambt als burgemeester van Ankeveen had neergelegd werd korte tijd later de nevenfunctie van zijn woonhuis (het 'Regthuys' in Ankeveen) als gemeentehuis opgeheven en overgenomen door Klaas en Jansje die een tiental meters ten zuiden van de woning van de voormalige burgemeester van Ankeveen woonden. Niets was echter teveel voor Klaas en Jansje. Naast zijn beroep van timmerman en molenbouwer was hij in het bezit van een zogenaamde 'Verlofvergunning voor het schenken van niet-alcoholische dranken' en richtte dientengevolge een deel van zijn woning in 'voor het vermaak van de jeugd' zoals hij het noemde. In de kamer aan de

Links Jansje de Lange en rechts Jaap Keijzer

zuidzijde van zijn woning plaatste hij een Russisch biljart waarop zondagsmiddags door de Ankeveense jeugd gespeeld werd. In de winter stond er in 't 'café' een klein kolenkacheltje waarbij dan gekaart, gepraat en gerookt werd. Helemaal gezellig werd het wanneer de grote schuur achter het huis ingericht werd als danslokaal...! Zo was tenslotte alles onder een dak: timmerwerkplaats, woonhuis, danslokaal, postkantoor, verkoopkantoor ansichtkaarten, gemeentehuis, trouwlokaal, belastingkantoor en café.

Het Regthuys

Gedurende de Eerste Wereldoorlog (1914-1918) bleef het rustig in het dorp. Terwijl het donkerblauw-laken uniform van de militairen vervangen werd door het veldgrijs, verkoos Nederland de neutraliteit. Vele jonge mannen werden opgeroepen tot het vervullen van de dienstplicht en de grensbewaking werd tot het uiterste opgevoerd. Toen tenslotte de voedseldistributie zich deed gelden was Jansje goed voor het verstrekken van de bonnen. Gedanst werd er weinig,

maar het 'café' aan de zuidzijde van het pand was elke zondagmiddag barstens vol om het laatste nieuws van het Westfront te horen. Rondom woedde de Europese oorlog en zelfs aan de zijde van de zee werd het op de duur moeilijk de weg naar buiten open te houden.Een brief of ansichtkaart uit het verre Nederlands Indië kon nog nauwelijks het vaderland bereiken. Na de Eerste Wereldoorlog lijkt de wereld plotseling totaal veranderd te zijn. De telefonie begint een triomftocht en de inmiddels bijna zestigjarige beheerder van het Ankeveense postkantoor Jansje verteld een ieder met welk deel van de hoorn je moet inspreken of luisteren. Moe geworden van de voortdurende verandering overleed Jansje Keijzer-de Lange in de leeftijd van 73 jaar op 16 februari 1930. De werkzaamheden verbonden aan het PTT-hulpkantoor werden overgedragen aan de postambtenaar Gerardus Ravesloot.
Klaas Keijzer overleed in 1938 waarna het oude pand in eigendom kwam van neef Hendrikus (Henk) Leurs die al enige tijd met zijn vrouw Cornelia Petronella (Heintje) Heijstee bij 'ome Klaas' inwoonden. Het oude 'Postkantoor', zoals op de ansichtkaart staat aangegeven, werd gesloopt in het jaar 1963. Het dagblad 'De Gooi- en Eemlander' van 13 augustus 1963 deelt ons over de sloop van het pand het volgende mede:
'Het dorp heeft in het hart een ander aanzien gekregen door de nieuw gebouwde wijk tussen de Stichtse kade en de r.k.kerk. Deze wijk is echter nog niet geheel klaar. Na de bouwvakvakantie is de bouw van de 22 woningen hervat. Het is onvermijdelijk, dat oude, vertrouwde beelden uit het dorp plaats moeten ruimen voor deze nieuwbouw. Zo ook met de bekende woning van de familie Leurs, die uit de weg geruimd moet worden om plaats te maken voor nieuwe huizen en wegen. Dit huis is voor de wat oudere inwoners van Ankeveen van grote historische waarde. Hoevelen hebben in vroeger dagen niet ten overstaan van de heer Chris van Blarcum (zoon van burgemeester Jan van Blarcum), als ambtenaar van de burgerlijke stand, elkaar daar het jawoord gegeven? De vroede vaderen van Ankeveen hebben in dit huis nog vergaderd. Hier kon men ook zijn belasting betalen aan een ambtenaar van de rijksbelastingen, die speciaal voor dit doel hier zitting hield. Het is ook nog .... Café

geweest mèt biljart en in de grote schuur werd vroeger nog gedanst. Tevens heeft het jarenlang dienst gedaan als postkantoor met de dienaren van 'tante Pos': Jansje de Lange en haar broer Jan. Door de aanleg van de nieuwe Dorpsweg werden de bomen voor het huis al enige jaren geleden verwijderd. En nu zal dan alles verdwijnen om plaats te maken voor drie nieuwe woningen en de Elisabeth de Walélaan, die midden door de woonkamer loopt. Het einde van een groot stuk Ankeveense historie.

De opvolger van Jansje de Lange was, zoals reeds geschreven, de postambtenaar Gerardus (genoemd: Graddus) Ravesloot (* 1872 - † 1939) die getrouwd was met Beatrix (Jaan) Heijstee.

Links het postkantoor van Graddus Ravesloot

Het echtpaar woonde in het thans nog bestaande monumentale pand: Stichts End 81. Met een interne verbouwing werd de zuidzijde van zijn woning geschikt gemaakt voor het houden van een postkantoortje hetgeen volgens de toenmalig geldende PTT-normen viel onder

de groep: poststation. Het was wel even wennen zo'n nieuw kantoor. De dorpse gemoedelijkheid om postzaken af te handelen in de huiselijke sfeer binnen de woning van Jansje had plaats gemaakt voor een echt kantoortje. Bij het binnenkomen luidde de koperen bel om de hoek van de deur en kwam je in een kleine wachtruimte waar in een houten wand een loketje was aangebracht voorzien van een schuifluik die Graddus door middel van een ijzeren pen aan de binnenkant kon openen. Was het luikje dicht dan klop je gewoon een paar keer. Achter het luikje zat de kantoorhouder achter een tafel omgeven door enkele kasten met talloze laden. Tegen de buitenzijde van het kantoor was een rode brievenbus gemonteerd waarboven een bordje met de tekst 'Post – Telefoon - Telegraaf ' (PTT). Kennelijk zat het de postambtenaren in het bloed want evenals Jansje de Lange was ook Gerardus Ravesloot van alle markten thuis. Naast de vertrouwde postzaken kon je bij hem ook terecht voor enkele kruidenierszaken (koffie, thee, suiker en nog enkele andere dingen), evenals voor het plaatsen van advertenties in het dagblad 'De Gooi- en Eemlander' en de 'Gooische Post' waarop je, je tevens kon abonneren. Kennelijk om het inkomen wat te vergroten was de onderwijzeres van de openbare school in Ankeveen, Marie Otten, bij Graddus en Jaan 'in de kost'.

Het tijdvak dat Gerardus Ravesloot het postkantoor in Ankeveen beheerde staat als geen ander bekend door een reeks van bijzondere gebeurtenissen die de wereld fundamenteel zou veranderen. Het begon allemaal in het begin van de dertiger jaren van de twintigste eeuw met de ineenstorting van de economie en eindigde tenslotte in de verschrikkingen van de Tweede Wereldoorlog. Niet alleen in de kruidenierswinkel van Gerrit Veenman en Wulfert Lagerweij werd ook in het piepkleine wachtlokaaltje van Graddus dagelijks de gehele landspolitiek besproken. 'Je kunt tenslotte altijd nog putjesschepper worden' was een veel gehoorde crisiskreet. Degenen die er op af kwamen verdienden f. 25,-- per week. Als werkloze stond je aan de kant, en dat moest je voelen ook. De rijwielplaatjes met een gat erin werden gratis verstrekt aan werklozen. Zij spaarden op deze wijze f. 2,50 rijwielbelasting per jaar uit, maar 'brandmerkten' zich om met zo'n fiets rond te rijden. De huurschulden liepen op en de-

genen die het niet meer konden betalen kwamen tenslotte in de 'twaalf armenwoningen' (afgebroken in 1939) terecht. De 'kantoorhouder' Gerardus Ravesloot verdiende f. 36,-- per week: een werkloze moest het met de helft doen – als hij getrouwd was en tenminste twee kinderen had. Toen de pensioengerechtigde leeftijd aanbrak besloot hij er mee te stoppen. Hij overleed op 17 februari 1939: 67 jaren oud.
Het pand werd overgenomen door de postbesteller Antoon van Houten (* 1909 – † 1956) die in het huwelijk trad met Wilhelmina (Miep) van Mer uit Nederhorst den Berg die de functie van postkantoorhoudster op zich nam. Zo bleef alles in een hand: Antoon bezorgde de post en Miep hield zich bezig met alle overige zaken het postagentschap betreffende. Het tijdperk dat het postkantoor tevens een kleine kruidenierswinkel was behoorde sindsdien voorgoed tot het verleden. Het interieur van het kantoor bleef echter onveranderd. Eenmaal binnen was er weer het loket met schuifluik doch na de opening hiervan was het beeld toch iets veranderd. De altijd glimlachende Miep zat aan een grote houten tafel met daarop enkele poststukken, stempels en een grote blauwgekleurde blikken trommel voor het nodige kasgeld, postzegels en briefkaarten. Achter de tafel stond een soort van houten keukenstoel. Vanuit het loketje gezien stond aan de linkerkant een grote kast waarin alle postzaken waren opgeborgen terwijl de rechterkant voor een groot deel in beslag werd genomen door een venster waardoor Miep alle bezigheden op de Dorpsweg (nadien genoemd het Stichts End) nauwkeurig kon waarnemen.
Uitgezonderd de zondag begonnen de werkzaamheden voor Antoon om 5.15 uur. Na de fiets in orde gemaakt te hebben werd eerst de brievenbus leeggemaakt bij het postkantoor zelf, de volgende op de hoek Stichts End- Stichtse-Kade, dan bij het voormalige Polderhuis op het Hollands End om vervolgens via de Loodijk en het 's-Gravelandse Noordereinde de dagelijkse tocht te beëindigen bij het postkantoor gelegen aan de Leeuwenlaan in 's-Graveland. Op het kantoor volgde het nodige sorteerwerk waarna de besteldienst van alle binnengekomen brieven en overige poststukken in Ankeveen een aanvang nam.

Op 10 mei 1940 brak in Nederland de oorlog uit. Een boze droom heeft zich voltrokken. Als een dief in de nacht zijn de Duitsers ons land binnengevallen en binnen vijf dagen is de strijd beslist.
Rotterdam lag in puin. Vijf jaar lang zou de wind uit het oosten blijven waaien. In het eerste jaar van de oorlog waren er voor de meeste mensen nog geen grote veranderingen in zicht. De besteldienst nam een grotere omvang aan zodat assistentie noodzakelijk werd.

Evert Hilhorst

Aanvankelijk werd dit uitgevoerd door de Ankeveense postbode en 'kleine zelfstandige' Evert Hilhorst (* 1895 – † 1985) maar sinds 1942 door zijn oudste zoon Wout Hilhorst (* 1926 - † 1998) die officieel bij de PTT was aangenomen onder de conditie 'van dag tot dag' met een salaris van fl. 0,46 per uur.
Een en ander hield in dat hij 's morgens kon worden aangenomen en 's middags weer kon worden ontslagen. Eind 1942 vinden in het land overal rijwielvorderingen plaats en raakte de besteldienst steeds meer en meer verlamd. Voor de 32/33-jarige Antoon van Houten werd het steeds moeilijker tot onmogelijk zich op straat te begeven. Op 5 mei 1945 kwam de bevrijding. Het door de Duitser verdronken land van Nederhorst den Berg, Kortenhoef en Ankeveen kwam

langzaam weer boven water. Ondanks dat de chaos nauwelijks te overzien was werd de postbezorging langzamerhand weer hersteld en nam Miep weer haar vertrouwelijke plaats in achter de grote houten tafel. Toen de postbezorging steeds meer toenam werd de vertrouwelijke assistent Wout weer ingeschakeld die inmiddels officieel in Hilversum de functie had gekregen van rayonbesteller, wat inhield: overal inzetbaar. Ook vader Evert hielp als van oudsher weer af en toe een handje mee. Een legendarisch duo kwam in zicht. De assistentie beperkte zich niet alleen tot de postbezorging maar werd aangevuld door talloze 'boodschapjes' zoals een brief posten, wat postzegels meenemen, het meenemen van de medicijnen bij de dokter of apotheek vandaan enz. Een kleine fooi voor de extra werkzaamheden was vaak een welkome aanvulling voor het gezinsinkomen. De brieven van de militairen uit het verre Nederlands Indië kregen vaak extra voorrang. Bij het tegenkomen van de ouders, broers of zussen werd dan al vaak geroepen: "ik heb een brief uit Indië voor jullie hoor!". Door de hoeveelheid verjaardagskaarten wisten Evert en Wout op de duur alle verjaardagen van de Ankeveners uit hun hoofd. Het plotselinge overlijden van Antoon van Houten op 27 augustus 1956 maakte aan alle dromen een abrupt einde. Iedereen kende hem. Hij was immers de postbode die zo mooi kon fluiten en altijd opgeruimd was! 'Als een voorbeeldige parochiaan leefde en werkte hij met grote ijver voor zijn gezin. Daar was hij het midden van vrouw en kinderen, die hem gaarne omringden' staat er op zijn bidprentje te lezen. Het dorp was diep geschokt. Miep bleef met zes kinderen achter. Hoe nu verder? Als een kostbare erfenis beheerde Miep nog twee jaar lang het kantoor. Toen ging het niet meer.

Op 16 maart 1959 werd de woning annex kantoor overgenomen door Wout Hilhorst die met zijn vrouw Cornelia Johanna (genoemd: Nel) Kuiters (* 4-9-1925) en kinderen enige jaren voordien een nieuwe woning had betrokken gelegen op de historische gronden waar tot 1939 'de twaalf armenwoningen' stonden. Terwijl Wout verantwoordelijk werd gesteld voor de bezorgdienst was een snelle PTT-cursus door Nel voldoende om haar aan te stellen voor de officiële functie van 'stationhoudster'. Het bijna onmogelijke werd

mogelijk. Hoewel de 'nieuwe' woning af en toe kreunde van de ouderdom pasten de kinderen zich al snel aan de veranderde omstan-

Wout Hlhorst

digheden aan. Het toilet was in het schuurtje achter het huis buiten in het schuurtje en de slaapkamertjes waren klein en benauwd onder de rietgedekte kap. Hoewel er drie openingsuren per dag waren werd er menigmaal op de keukendeur geklopt voor wat extra informatie over het invullen van de kinderbijslagformulieren, AOW, giro en een reeks van andere zaken. Wout voelde zich in 'mijn dorp' meer thuis dan ooit. Gemakshalve werd bij menigeen de post gewoon achterom op het keukentafeltje' gelegd en werd hij de verbindingsman tussen het postkantoor, de dokter, de apotheek, het gemeentehuis en vele

andere zaken. In 1962 werd het oude huis aan het Stichts End door Wout en Nel met hun 5 kinderen verlaten om een nieuw woonhuis annex kantoor te betrekken aan de Van Breelaan, gelegen binnen het nieuwe wooncomplex achter het oude Regthuys aan het Ankeveense Stichts End.

Postkantoor aan de Van Breelaan

Nadat het postkantoor zich bijna 35 jaar lang op het Stichts End had laten zien was zo'n nieuw kantoortje aan de Van Breelaan toch wel even wennen voor menig Ankevener. Toen in 1972 de PTT, om een snellere postbezorging tot stand te brengen, de zogenaamde 'groene buitenbussen' (aan de kant van de weg) introduceerde raakte Wout het contact met zijn 'klanten' in de sfeer van 'ik heb de post op het aanrecht in de keuken gelegd' kwijt. Hoezeer hem dat aan het hart ging bracht hij tot uiting door zijn werk bij de PTT per 1 november 1972 te beëindigen om vervolgens een nieuwe positie als chef van de postkamer aan te nemen bij de Vereniging tot behoud van Natuurmonumenten in Nederland, eerst gestationeerd in Amsterdam

en enige jaren later in het statige Schaep en Burgh te 's-Graveland. 'Nu krijg ik voor het eerst van mijn leven geregelde kantoortijden van negen tot vijf. Niet meer in het holst van de nacht opstaan en gekoppeld daaraan erg vroeg naar bed' merkte Wout op tijdens de drukke receptie ter gelegenheid van zijn afscheid.
Het kantoor aan de Van Breelaan bleef zoals het was en Nel bleef haar dagelijkse werkzaamheden verrichten als was er niets veranderd. Toch was de nieuwe tijd op komst maar geheel anders dan het rustige kantoor in Ankeveen had verwacht. Dank zij haar kordate optreden wist zij in 1977 tweemaal een gewelddadige overval te voorkomen. Het kleine postkantoortje aan de Van Breelaan werd voorzien van gepantserd glas en veranderde langzamerhand in een soort van vesting. De intimiteit van het postkantoor behoorde voorgoed tot het verleden.
Geschrokken voor het brute geweld, maar voor het oog van de wereld rustig en kalm, ging ze door met haar werk. De aanhoudende stroom van veranderingen binnen het postbedrijf bracht haar niet van de wijs maar activeerde haar juist het kantoor eerder de status te geven van adviesbureau in plaats van postkantoor. Bij gelegenheid van haar 25 jarig dienstverband bij de PTT werd zij 'op grond van het feit dat zij gedurende een groot aantal jaren bijzonder ijverig en getrouw is geweest in het zich kwijten van haar burgerplicht in zakelijk en sociaal opzicht waarbij ze zich voor de inwoners en met name voor de Ankeveense leefgemeenschap zeer verdienstelijk heeft gemaakt', aldus de oorkonde, op 16 maart 1984 ingeschreven in het Ereboek der Gemeente 's- Graveland. Nog 6 jaar van rusteloze arbeid volgde. Langzaam kwam het einde van het Ankeveense postkantoor in zicht. In verband met de gestelde leeftijdsgrens van 65 jaar moest Nel Hilhorst op 28 september 1990 haar dienstverband met de PTT beëindigen. Het was gewoon genoeg geweest. Op 3 september 1990 ontving zij de koninklijke onderscheiding in 'de Orde van Oranje Nassau in zilver'.
Na haar pensionering kwam er nog een jaar lang een zogenaamd 'rijdend postkantoor' het dorp aandoen. De belangstelling was gering. De PTT-dienstverlening in Ankeveen behoorde inmiddels definitief tot de verleden tijd.

Wout Hilhorst werd een 'status aparte'. Hoewel hij zijn leven lang bestuurslid was van tal van verenigingen en organisaties in het dorp keek hij vooral de laatste decennia steeds meer over de grens van zijn geliefde Ankeveen heen. Zo werd hij onder andere de oprichter van het vermaarde lokale weekblad WieWatWaar (inmiddels 31ste jaargang) hetgeen door velen de bijnaam kreeg WieWatWout. Op 29 april 1998 kreeg hij uit handen van burgemeester W. Kozijn de koninklijke onderscheiding 'Ridder der zesde graad–lid in de orde van Oranje Nassau'. Hij overleed op 27 oktober 1998.
Herinneringen aan de vermaarde postbezorger staan bij vele Ankeveners nog in het geheugen gegrift. Hoewel hij reeds enige jaren het dienstverband met de PTT (tegenwoordig TPG-POST) had beëindigd werd met zijn overlijden het tijdperk 'HET POSTKANTOOR, een vertrouwd adres, meer dan een eeuw lang' definitief afgesloten.

Thimo Veenman (Sr)

Met dank aan:
Nel Hilhorst-Kuiters en Jan M. veenman

Feestelijke ingebruikneming van het vernieuwde Zuidereinde

"Begunstigd door mooi droog winterweer heeft Zaterdagmiddag 22 februari 1930 de officiële opening plaatsgehad van den nieuwen weg in het Zuidereinde. Zooals wij reeds in ons nummer van 15 dezer mededeelden, hadden de bewoners van dat gedeelte der gemeente gemeend de verbetering van dezen weg niet zonder meer te mogen laten passeeren. Uit de burgerij had zich een commissie gevormd, bestaande uit de heeren J. Hafkamp Cz. , voorzitter; B. v.d. Kley, secretaris; P. Nagel, penningmeester; D.J. Mooijaart, H. Wallenburg, G.v.d. Pol, W. Willemsen en T. van Gelderen, welk initiatief had genomen de opening van den weg op enigszins officiële en feestelijke wijze te doen plaatsvinden."

De officiële opening

"Zaterdagmiddag 22 februari 1930 om drie uur verzamelden zich een groot aantal belangstellenden bij de Smidsbrug, onder wie het voltallige comité, de heer Bakker, wethouder van Hilversum, de aannemer, de heer Bartels, de opzichter, de heer van der Heide en vele anderen. Even daarna arriveerde burgemeester Mr. D.J.A. baron Van Harinxma thoe Slooten.

De voorzitter van de commissie, de heer J. Hafkamp Cz., heette den burgemeester welkom en wees erop, dat de burgerij een officiële opening van den weg door het hoofd der gemeente ten zeerste op prijs stelde. In het café Van Ineveld, (thans restaurant "Berestein" aan het Zuidereinde, Fk.) waarheen men zich straks na een rit over den nieuwen weg zal begeven, hoopte spreker nog op andere wijze de gevoelens van de bewoners van het Zuidereinde te vertolken. De burgemeester zeide in zijn antwoord dat het altijd voor hem een aangename taak is een verbetering in de gemeente op officiële wijze in gebruik te stellen. Spreker herinnerde aan den toestand zooals hij vóór de verbetering was en meende in dit verband wel te mogen spreken van een middeleeuwschen en een modernen toestand. Spreker zeide met genoegen over te gaan tot de opening van den

weg en sprak de hoop uit dat de bewoners van het Zuidereinde veel vreugde van de groote verbetering mogen ondervinden. Hij bracht nog dank aan het comité, waarna een dochtertje van den heer Mooijaart den burgemeester op een kussen een schaar aanbood, waarmede de burgemeester het over den weg gespannen lint door knipte. De omstanders hieven daarna op voorstel van de heer Hafkamp een "Hoera" aan. Men begaf zich daarna in een autobus van den dienst Bussum - 's-Graveland, welluidend afgestaan door den heer Romviel, tot het maken van een tocht over het vernieuwde Zuidereinde. Voorop ging het 's-Gravelandsche fanfarecorps "B.M.O.L." dat door het ten gehoore brengen van een stukje muziek de feestelijke stemming nog verhoogde, terwijl de autobus gevolgd werd door de wagens van de autobezitters van het Zuidereinde.
De bewoners van dit deel der gemeente hadden aan het verzoek om door het uitsteken van de vlag mede te helpen aan de heugelijke gebeurtenis een algemeen feestelijk karakter te geven, voldaan en slager Fortuin had een prachtige étalage gemaakt door van zijn artikelen een alleraardigste voorstelling te geven van "den ouden" én "den nieuwen" weg. Bij de Zuidersluis werd gedraaid, waarna het gezelschap zich naar het café Van Ineveld aan den Gooische vaart begaf."

Aanbieding van het huldeblijk.
"Nadat het gezelschap gezeten was, nam de heer Hafkamp als voorzitter van de commissie ten tweede male het woord en bracht hulde aan de samenwerking tusschen den architect en den aannemer. Ook de opzichter komt een zeker woord van dank toe. Spreker wilde echter in het bijzonder het gemeentebestuur huldigen. Immers, het gemeente-bestuur voteerde de gelden (ca. f 100.000,- Fk.) voor deze afdoende verbetering. Weliswaar is met één en ander een hoog bedrag gemoeid geweest, maar spreker is er van overtuigd, dat de bewoners er een reeks van jaren zonder hooge kosten, plezier van zullen hebben. De dank der bewoners zoo vervolgde de heer Hafkamp, is moeilijk in woorden alleen uit te drukken. Men heeft gemeend als beste geschenk de gemeente te kunnen aanbieden een schilderij voorstellende de weg, zooals die vóór de verbetering was.

Spreker verzoekt namens het commité en bewoners den burgemeester dit geschenk wel te willen aanvaarden en het een goeden plaats in het gemeentehuis te willen geven. Hierop onthulde de heer Hafkamp het schilderij, waarvan een reproductie werd opgenomen in ons nummer van Zaterdag en die zooals men weet, voorstelt het oude bruggetje dat nu geheel verdwenen is (De Brouwersvaartbrug, Fk.) alsmede een gedeelte van den weg met enige huisjes. Als aardige bijzonderheid dient dat de persoon op de brug is de aan alle 's-Gravelanders bekende Wijne, de oudste bewoner van het Zuidereinde, die destijds nog aan den aanleg en de verharding van de oude, nu verdwenen weg, heeft meegeholpen. Het door den kunstschilder A. Smeerdijk in frissche kleuren geschilderde doek is een prachtig stukje werk van blijvende waarde als kunstuiting en als historische herinnering aan Oud- 's-Graveland. De burgemeester bracht hartelijke dank voor dit mooie schilderij, deze herinnering aan het Zuidereinde, welke spreker zeer gaarne namens de gemeente aanvaardde. Het geschenk, aldus de spreker wordt in hooge mate geapprecieerd en men kan er zeker van zijn, dat het een goede plaats in het gemeentehuis krijgt. De burgemeester dankte eveneens architect, de aannemer en opzichter, alsmede de werklieden die aan het tot stand komen van dit werk hun krachten gegeven hadden. Spreker memoreerde dat geen wanklank tijdens de uitvoering van het werk was vernomen en eindigde met het uitspreken van den wensch, dat de bewoners veel vreugde van het nieuwe Zuidereinde zouden mogen beleven.
Hierna werd de thee gebruikt en bleef men nog geruime tijd gezellig bijeen. Aan het einde van dit gezellig samenzijn bracht de heer Hafkamp nog dank aan de muzikanten, aan den heer Van Ineveld en de bewoners van het Zuidereinde, die allen hadden medegeholpen deze officiële ingebruikneming feestelijk te vieren. De burgemeester bracht nog dank voor den gezelligen middag en wenschte een aangenaam en veelvuldig gebruik van den hernieuwden weg. Het gezelschap werd nog gefotografeerd, waarna men in de autobus terug reed naar de Smidsbrug. Hierna was de officiële ingebruikneming van het nieuwe Zuidereinde en de plechtigheden daaraan verbonden, ten einde. De opzet van de commissie om deze voor

's-Graveland van zooveel belang zijnde verbetering, niet zonder meer te laten voorbij gaan, kan zeker alleszins geslaagd genoemd worden."

"Aanstaande Woensdagavond zal in de stoomwasserij "Buitenlust", daartoe welwillend afgestaan door den eigenaar, (de heer W. Willemsen één van de commissieleden, in dit verband al eerder genoemd, Fk.) een kinderfeest worden gehouden voor de ruim 150 schoolkinderen van het Zuidereinde. De kleinen zullen worden onthaald en er zullen nog eenige andere attracties aan den avond verbonden zijn."

(In de krant vond ik geen verslag meer van deze feestavond. Fk.)

Bron: De Gooi- en Eemlander van maandag 24 februari 1930.

Bovenstaand schilderij van den kunstschilder A. Smeerdijk is heden door de bewoners van het Zuidereinde aan het gemeentebestuur aangeboden ter gelegenheid van de officiëele opening van den vernieuwden weg door het Zuidereinde

Noten. Van een stoffige straat met vele hobbels door de hoge bruggen veranderde het Zuidereinde in een met hardstenen keien geplaveide weg waarin de meeste bruggen verdwenen of belangrijk verlaagd waren. Tevens kwam er langs de huizenkant een trottoir.
Betreffende het aangeboden schilderij: dit heeft tot voor kort altijd gehangen in het gemeentehuis aan het Noordereinde en maakt deel uit van het gemeentelijk kunstbezit. Momenteel zou het een plek in het nieuwe gemeentehuis aan de Rading te Hilversum hebben?
De persoon op de brug is Nicolaas Wijnen, werkman, geb.3 juli1843 in 's-Graveland. Hij overleed in 's-Graveland op 19 oktober 1936 op de leeftijd van 93 jaar. Zijn ouders waren Jan Wijnen, dagloner en Maria Elisabeth Bensman. Nicolaas (Klaas) was gehuwd met Tijmetje Theebe, geb. 10 juli 1837 in Kortenhoef. Zij overleed op 29 maart 1916. Het gezin Wijnen heeft (altijd) gewoond aan het Zuidereinde nr. 377, later vernummerd tot 388. In 1900 woonde de familie aan het Zuidereinde op nr. 290. Kadastraal bekend als B. 59.
Over Gerardus Van Ineveld is het volgende te zeggen: hij was geboren in Ned. Den Berg op 23 september 1890. Zijn vrouw was Henrica Galemans, geb. 7 april 1891 in Koudekerk. Zij kregen twee zoons en drie dochters, allen geboren in 's-Graveland. De eerst geborene op 7 juli 1921 was een zoon.
Gerardus van Ineveld stond aanvankelijk te boek als slager later koopman en als laatste werd vermeld dat hij caféhouder was. Op 8 juni 1920 vestigde hij zich vanuit Ned. Den Berg in 's-Graveland. Zijn huisnr. was 410 later waarschijnlijk door vernummering werd dat 512.

W.J. Fecken.

's-GRAVELAND TUSSEN 1910 EN 1940 - 2

In de laatste maanden van 2005 kwam het verloederde bushokje aan het begin van de Leeuwenlaan in het nieuws. En passant werd ook de daar staande stenen herinneringsbank genoemd. Over de vernieling en betreurenswaardige toestand van deze stukjes cultuurbezit wil ik het hier niet hebben, daar hebben anderen al het een en ander over gezegd. Wel wil ik u in dit verband graag meenemen naar de eerste drie decennia van de vorige eeuw en u iets vertellen over de totstandkoming van het bushokje en de herinneringsbank.

Als eerste het monumentale gebouwtje. Het heeft zijn oorsprong in de eerste decennia van de vorige eeuw. Het is gebouwd bij de elektrificatie van 's-Graveland omstreeks 1910. Dat die elektrificatie niet van een leien dakje ging is te lezen in "De Gooi en Eemlander van vrijdag 29 mei 1936." Reeds in 1904 werd er een raadscommissie gevormd met het doel om te komen tot de oprichting van een waterleiding en een elektrische centrale en een eventuele gasvoorziening." Het hoofddoel was de aanleg van waterleiding. Dit vanwege de eerdere uitbraken van cholera en tyfus. Aanvankelijk was de burgemeester, Baron Van Harinxma thoe Slooten een fel tegenstander van de oprichting van een eigen elekriciteitscentrale. Voor een kleine gemeente als 's-Graveland zou dit niet te exploiteren zijn.
Betreffende een eigen watercentrale, daar had hij minder moeite mee ofschoon ook de exploitatie daarvan niet haalbaar zou blijken. Maar ja, toen het besluit na vele felle discussies in de raad, ten gunste van de aanleg van water én elektriciteit was gevallen, werkte de burgemeester krachtig aan de uitvoering ervan mee. De gasvoorziening bleef voorlopig buiten het gezichtsveld van de 's-Gravelandse bevolking. Daar moest nog vele jaren op gewacht worden. Op 1 juli 1911 werden de bedrijven geopend. Dat ging met enig feestgedruis gepaard. Zo werd voor het gemeentehuis aan het Noordereinde bij die gelegenheid een fontein opgericht. De gemeentelijke bestuurders, aannemers en verdere genodigden mochten aanschuiven bij een aangeboden diner in het "Wapen van Amsterdam".

De eerste gloeilampen begonnen in 1911 te branden. De krant schreef toen onder andere over de nieuwe verlichting van de buitenhuizen "Land en Bosch Sigt" en "Westerveld". Ten aanzien van de elektrificatie wil ik de krant nog maar eens aanhalen en het volgende memoreren. "De openbare verlichting wordt geplaatst op palen waarvan 50 lampen met een sterkte van 50 kaarsen waarvan er 9 's nachts blijven branden en 8 lampen met een sterkte van 100 kaarsen waarvan er 's nachts 5 blijven branden". Het was en dit wel héél letterlijk een geweldige opsteker voor het dorp. Stel je voor, moeders die 's avonds hun kroost niet langer met een olielampje of kaarslicht naar bed hoefden te brengen en dit met alle risico's van brand. De dagelijkse gang van de lantaarnopsteker langs de weg. En zo kunnen er nog wel wat verbeteringen genoemd worden. Het leven werd er een stuk aangenamer door, mede doordat het dorp gelijktijdig voorzien werd van waterleiding. Overbodig de waterput en regenton voor het opvangen van regenwater voor de eerste levensbehoeften als drinken en wassen. Het leek wel of 's-Graveland wat in te halen had en snel opgestoten werd in de vaart der volkeren! Het autoverkeer kwam op gang. De eerste ongelukken waar automobielen bij betrokken waren vonden plaats bij vooral de kruising van de Klap- en Smidsbrug. Dit leidde tot veel commotie. In de gemeenteraad kwam men met het snode plan om tussen die beide bruggen een nieuwe weg aan te leggen parallel aan het Noordereinde. Dit plan mislukte jammerlijk, kon in de ogen van andere bestuursorganen géén genade vinden. Overigens waren daarbij de Ned. Herv. kerk en de daarnaast net gebouwde huizen een behoorlijke sta in de weg. Het oog werd daarna gericht op het Zuidereinde. Een weg met vele hobbels door de hoge bruggen. De weg zelf slecht geplaveid en stoffig. De gemeentelijke bestuurders wilden hun nek best uitsteken en droegen op ambtelijk gebied hun steentje bij om daar snel verandering in aan te brengen. De meeste bruggen werden gesloopt en of drastisch verlaagd. En dit alles om tot een betere doorstroming van al het verkeer te komen. Het resulteerde in een prachtige weg waarop het gemotoriseerde verkeer nog sneller uit de voeten kon!?

Mr. D.J.A. Baron van Harinxma thoe Sloten

Bij Koninklijk besluit van 20 september 1933 werd Burgemeester Mr. D.J.A. Baron van Harinxma thoe Slooten herbenoemd tot burgemeester van 's-Graveland en Ankeveen. Het was zijn zesde herbenoeming. Begonnen in Holten maakte hij later zijn enige overstap naar 's-Graveland. Op maandag 2 oktober van hetzelfde jaar werd hij ter gelegenheid van zijn dertigjarig ambtsjubileum benoemd tot Ridder in de orde van Oranje Nassau. Lovende recensies verschenen in de krant. De burgemeester zou daarna nog zo'n zes jaar aan het roer blijven staan van de beide dorpen Ankeveen en 's-Graveland. Er was nog veel werk aan de weg! En of het kwam omdat hij zelf aan de Leeuwenlaan op huize "Oostereinde" woonde blijft duister, maar ook die laan werd vervolgens op de schop genomen. Maar eerst even een klein stukje geschiedenis van deze weg.
Vanouds werd deze weg in officiële stukken de "Middelweg" genoemd en daarbij moeten we denken aan het ontstaan van 's-Graveland medio1634. De weg sneed als het ware het dorp in twee delen, een noordelijk en een zuidelijk deel. Die "Middelweg" is op oude kaarten zelfs vóór het ontstaan van 's-Graveland al te zien en moet als een belangrijke schakel in de verbinding van het oude Kortenhoef met het toenmalige dorpje Hilversum hebben gegolden. De "Middelweg" werd later de "Oetgenslaan" en daarna de "Leeuwenlaan". Beide namen herinneren aan voormalige bewoners van het buiten "Hilverbeek". Er lag toen ook al een brug in de weg, die we vandaag de dag kennen als "Wittebrug". Die brug werd vanouds onderhouden door de direct aanwonenden. Het waren de bewoners van "Land en Bosch Sigt" en het al genoemde "Hilverbeek". Ieder der bewoners was in gelijke delen verantwoordelijk voor het onderhoud van de brug.
We maken nu een grote stap door de tijd. Door koning Willem I werd op 1 juli 1826 vergunning verleend tot het bestraten van de weg vanaf het Noordereinde over de Leeuwenlaan. Deze wegen maakten daarna deel uit van de beklinkerde straatweg naar Soestdijk via Hilversum. Vooral de Leeuwenlaan was een smalle enkelbaans weg en op een gegeven moment te smal voor het almaar toenemende verkeer. Al het gerij, paard en wagens, koetsen, voetgangers nog

weer later fietsers en automobielen maakten deel uit van het verkeer, oost west en andersom.
Terug nu naar de jaren dertig van de twintigste eeuw. Jaren met een enorme werkloosheid en algemeen bekend als de crisistijd. De hand aan de ploeg en werk creëren zou het credo geweest kunnen zijn en zodoende de grote ijver in 's-Graveland betreffende de zo hard nodige wegverbeteringen. Zoals gezegd onderging de Leeuwenlaan in de jaren 1938/'39 een metamorfose. De enkelbaans beklinkerde weg werd getransformeerd tot een, met hardgebakken klinkers, tweebaansweg. Een prachtig fietspad aan de noordzijde completeerde het geheel. Daartoe was het wel nodig dat ook de "Wittebrug" meegenomen werd in de vernieuwing. De familie Six die de brug toen in bezit had stond deze af voor het luttele bedrag van één gulden. De Gooi-en Eemlander schreef er op vrijdag 8 september 1939 het volgende over:
"Nu de nieuwe brug in de Leeuwenlaan gereed is gekomen, komt de verbetering van de Leeuwenlaan eerst goed tot zijn recht en thans is een ruime toegangsweg van Hilversum tot ons dorp verkregen. Moesten wielrijders en voetgangers bij het passeeren der ouden brug zich steeds op de rijweg begeven, hetgeen niet steeds zonder gevaar was vooral in het donker, thans is dit niet meer het geval, aangezien een flink rijwiel- en voetpad is aangebracht. Door het weder aanbrengen van de oude ijzeren leuningen op de betonnen onderbouw heeft de nieuwe brug het artistieke aanzien behouden dat zoo goed past bij de landelijke omgeving."
Praktisch gelijktijdig werd ook de Smidsbrug vernieuwd en verbreed. Daartoe was het nodig dat er enkele bouwsels aan de noordzijde werden afgebroken.

Na deze verkeersverbetering vond de burgemeester dat het tijd was om te vertrekken. Na zesendertig jaar zijn capaciteiten in dienst van 's-Graveland en Ankeveen te hebben gesteld zat het werk er op. Het afscheid van een geliefd burgemeester, Douwe Jan Andries, Baron van Harinxma thoe Slooten kwam snel naderbij. Op 1 oktober 1939 droeg hij het ambt over aan G. Graaf Schimmelpenninck. Bij zijn afscheid werd hij geroemd om zijn vele verkeersverbeteringen in 's-Graveland. En natuurlijk werd ook nu weer gerefereerd aan de totstandkoming van het gemeentelijk water- en elektriciteitsbedrijf.

En wat Ankeveen betreft, "daarvan wilde hij altijd het landelijk karakter bewaren", aldus, De Gooi- en Eemlander. De conclusie mag luiden dat hem dat ook gelukt is.
De Gooi- en Eemlander kopte op maandag 18 september 1939 met vetgedrukte letters:

Huldiging van burgemeester van Harinxma thoe Slooten voorbereid.

"Van de bewoners van beide gemeenten is het plan uitgegaan, om een blijvende gedachtenis tot stand te brengen als herinnering aan de scheidende burgemeester. Er is een comité gevormd uit de burgerij van beide gemeenten. Het plan is, zoo mogelijk een ***herinneringsbank*** *op te richten. Men heeft zich in verbinding gesteld met de architect F.A. Eschauzier, wonend op Swaenenburg te 's-Graveland. Men denkt hem te plaatsen aan één der mooiste punten van de gemeente, n.l. bij het postkantoor te 's-Graveland, aan de Leeuwenlaan bij de buitenplaats Hilverbeek of op het Noordereinde ter hoogte van de buitenplaats van Jonkheer Dedel. (het buiten Spanderswoud, Fk.) Deze herinneringsbank zal zijn een blijk van hulde en dank aan den vertrekkenden Burgemeester, die zich zoo vele jaren gegeven heeft voor deze gemeenten."*

Moge hiermee alles gezegd zijn over de totstandkoming van het elektriciteitshuisje annex bushokje en de herinneringsbank aan het begin van de Leeuwenlaan.

W.J. Fecken.

MEDEDELINGEN VAN HET BESTUUR

Niet vergeten(!), de **Jaarvergadering** te bezoeken op dinsdag 4 april a.s. om 20.00 uur in 't Achterom, bij de St.Antoniuskerk, Kerklaan 24 in Kortenhoef, tel. 035-6561756.
Na de pauze een interessante **historische dia-voorstelling**. U bent welkom!

Ook het afgelopen kwartaal zijn er weer een aantal schenkingen gedaan.

- Van mw. Boekhof uit Kortenhoef kregen wij een aardewerk tegeltje van de voormalige jeugdherberg 'de Karekiet'.
- De heer P. Honig schonk ons twee pruikenstandaards, en een herdenkingspul van de Jachtcombinatie Ankeveen.
- We ontvingen een aantal oude Triangels, een Zakennieuws uit 1936, en een divers aantal plaatselijke publicaties van een anonieme schenker.
- Dhr. T. Theebe schonk ons een aantal oude gereedschappen, waaronder een bijl, een dissel, een spanzaag en een in Kortenhoef gesmede puntschop.
- Van dhr. D. Buitenhuis kregen we het onlangs verschenen boekwerk Noord-Hollands Arcadia, geïllustreerd met 400 pentekeningen van de Noord-Hollandse Buitenplaatsen.
- De heer J. Veenman schonk ons zijn recente pennenvrucht "Een Tastbare Herinnering"over de geschiedenis van twee Ankeveense gevelstenen.
- Een nieuwjaarskaart van de Vechtplassen Palingrookcommissie kregen we van dhr. J. Schriek.
- Mw. Hafkamp-Schouten schonk ons een oud uitvoeringsjurkje van de gymnastiekvereniging **DOK** uit Kortenhoef.
- Een oud telefoonboekomslag met advertenties van plaatselijke middenstanders ontvingen wij van dhr. A. Bierens.

Langs deze weg worden deze gulle gevers nogmaals bedankt!

De aanleg van het nieuwe Vechtkanaal

Snelle voortzetting van het werk te Kortenhoef

26 oktober 1934 - De werkzaamheden aan het Hilversum--Vechtkanaal onder de gemeente Kortenhoef vorderen steeds. Zooals wij reeds meldden, is de groote "zuiger" thans de Dwarsvaart bij Bakker gepasseerd en op weg naar den Kortenhoefschen Dijk. Aan het punt, waar het kanaal den dorpsweg zal kruisen, kan men de machine elken dag dichterbij zien komen.'s Avonds is het een spookachtig gezicht, de twee groote schijnwerpers als monsteroogen over de kaalgesneden strook te zien spieden. De machine werkt n.l. tot 's-avonds acht uur en begint 's morgens al weer om vijf uur.

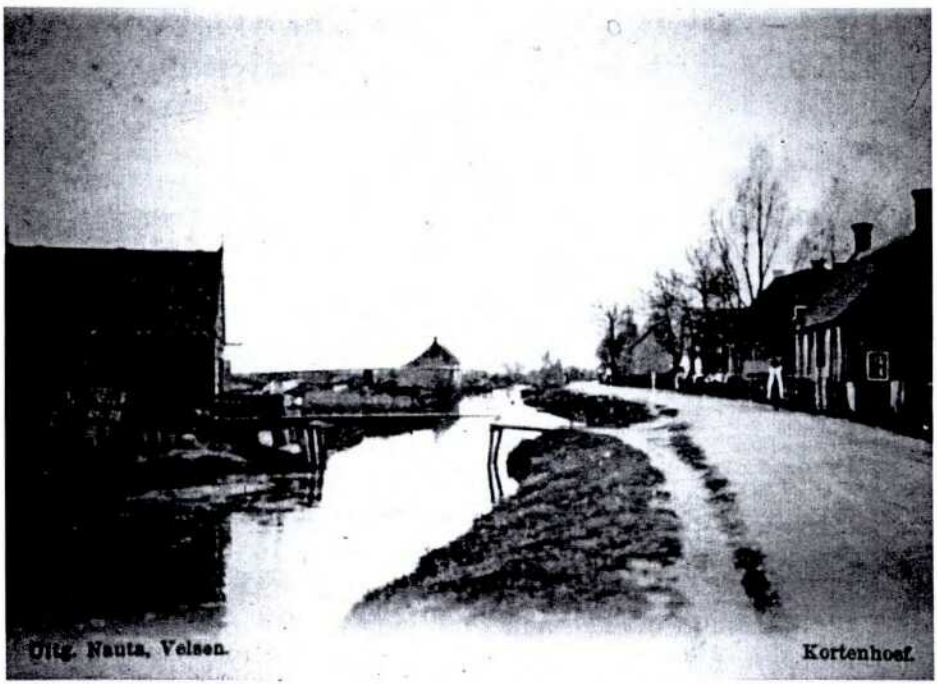

Waar het nieuwe kanaal den Kortenhoefschen dorpsweg snijden zal.

De Kortenhoefsche arbeiders werken gestadig door aan het rooien van de vegetatie op het traject Kortenhoefsche Dijk--'s-Graveland, Het werk vordert hier echter niet zoo snel, daar hier een zeer dichte begroeiing is van elzenhout en dit moet nauwkeurig gerooid worden.De Volendammers zijn vóór en achter de machine nog steeds bezig met de taluds, hetgeen op deze moerassige gronden nogal moeilijk is.

De zuiger maakt de vaargeul voorloopig twee meter diep, ofschoon hij de capaciteit heeft voor een diepte van zes meter. Het kanaal moet drie meter diep worden, maar de laag van twee tot drie meter bestaat uit zand en zou door den kotterzuiger weggeperst worden met de waardelooze modder mee. Daar dit zand echter voor den nieuwen weg langs het kanaal gebruikt kan worden, wordt deze laag later door andere machines opgebaggerd. De ongeveer 150.000 kubieke meters, welke men dan nog te kort komt, worden uit de Wije Blick geleverd.

Het gedeelte Hemeltje--Noodbrug is reeds drie meter diep, 0mdat dit volgens het bestek in drie maanden klaar moet zijn. Aan de brug bij fort Kijkuit wordt ijverig doorgewerkt. De stapels in verschillende vormen gebogen betonijzer worden dagelijks grooter; de benoodigde hoeveelheden zand worden aangevoerd, terwijl bij 't. Hemeltje geweldige massa's hout verrijzen voor damwanden enz.

Er is een machineloods gebouwd waar electrische pompen zijn geplaatst. De hiervoor benoodigde stroom wordt geleverd door eene extra leiding, die van de Vecht af is aangelegd. Hedenmorgen zijn de pompen, die via een buizenstelsel in verbinding staan met 34 tien meter diepe "bronnen" in werking gesteld. Reeds hedenmiddag zal de werkput droog gepompt zijn.

Het werk op de Wije Blick.

De noodbrug van den aannemer in de Zuwe bij Bakker is thans bijna voltooid en zal binnen enkele dagen voor het verkeer worden opengesteld. Dan zullen de zandzuigers en zandbokken in de Wije Blick kunnen komen, zoodat dit door de natuur-beschermers zoo, gevreesde werk spoedig zal aanvangen. Zooals wij reeds meldden, verwacht men dat het " Wije" 40 millioen kubieke meter zand zal opleverén. Men denkt jaarlijks één millioen te kunnen winnen en heeft dus voor veertig jaren voorraad.

WIE WEET HET ANTWOORD?

door Jan Schriek

De vorige vraag (nov. 2005) ging over een groep schoolkinderen opgesteld voor de Sint Antoniusschool in Kortenhoef. Een zeer duidelijke foto. Totaal 39 kinderen en de schooljuffrouw. Om maar met de juf te beginnen, dat was juffrouw Molenschot. En dan de kinderen!! Jaartal ± 1950.

1. Joop Steenvoorden Jz.
2. Jelle Zijlstra
3. Koos Zijlstra
4. Harry Brandsen
5. Wim Voeten
6. Henk Steenvoorden
7. Theo Schnitfink
8. Hennie van Kesteren
9. Nico Steenvoorden Hz
10. Paul van Klaveren
11. Louis Hagen
12. Hans Linssen
13. Anneke Theebe
14. Anneke Schnitfink
15. Wil Koelink
16. Tiny de Groot
17. Nora Huppelschoten
18. Janny Steenvoorden Nz
19. Rinus Ketelaar
20. Nico Fine
21. Marian Loogman
22. Henny Hendriks
23. Mary de Groot
24. Loes van 't Klooster
25. Nelly Degekamp
26. Coby Jansen Jz
27. Juffrouw Molensloot
28. Corrie Blokker
29. Corrie Dijkman
30. Tiny Dijkman
31. Alie Steenvoorden
32. Joke Steenvoorden
33. Thea Hendriks
34. Theo Raven
35. Gerard Jansen
36. Gerrit Jansen SZ
37. Jan Bijlsma
38. Tom Verhoeven
39. Jan Haselager
40. Jan van Bijleveld

Gerrit Jansen van de Kerklaan gaf ons deze namen door. Thea Blokker wist ook een aantal namen en Loes van 't Klooster wist ze alle 40 te noemen!! Alle speurneuzen hartelijk bedankt!

De nieuwe vraag:
Nu eens geen schoolklas of andere onbekende mensen.
Nu **een huis** waarvan iedereen bij de Historische Kring denkt, waar, in onze drie dorpen, zou dit huis staan? Of, als het is afgebroken, waar heeft het gestaan en wat staat er nu? En de leilinden er voor, zijn die er nog? Helpt het wat als we vermelden dat op de achterkant van de foto staat geschreven *"fam. Roodhuizen en zijn vrouw"*.
Wie o wie, maakt ons wijzer??

Uw reactie graag naar Jan Schriek, Cornelis de Wijsstraat 17, 1241 BW Kortenhoef. Tel. 035-6563506 of iedere woensdagavond tussen 20.00 en 22.00 uur in ons gebouw in de Kerklaan 89, 1241 CL Kortenhoef, tel.035-6569293.

DOEL: De Historische Kring heeft ten doel voorwerpen, afbeeldingen en archivalia betreffende de historie van de dorpen Ankeveen, 's-Graveland en Kortenhoef te verzamelen, te archiveren en ten toon te stellen, zomede de belangstelling daarvoor te bevorderen.
REALISATIE: Er is veel uit te pluizen, te verzamelen, te rangschikken en te publiceren. Bij al deze arbeid is uw hulp nodig, hetzij door informatie, dan wel financiële steun. Nieuwe leden heten wij van harte welkom!

Lidmaatschap	Minimaal € 9.10 per jaar Postbezorging buiten regio + € 5.40 portokosten Leden ontvangen de driemaandelijkse periodiek gratis, niet leden kunnen een exemplaar verkrijgen voor € 1.15
BESTUUR:	
Voorzitter	Mevr. C. van den Velden-de Groot, Kortenhoefsedijk 43, 1241 LN Kortenhoef Telefoon: 035 – 6562525
Secretaris:	Mevr. M.V. Bouter Meenthof 27, 1241 CP, Kortenhoef Telefoon: 035 – 6560535 E-mail: riabouter@hetnet.nl
Penningmeester/ Ledenadministratie:	Dhr. J.B. Koster Cl. Heijnensoenlaan 5, 1241 BL Kortenhoef Telefoon: 035 – 6561377 E-mail: jbkoster@planet.nl

Mevr. M.A. Boeve-Bant	Bergse Pad 6,	1244 PS	Ankeveen
Dhr. D. Buitenhuis	Leeuwenlaan 3,	1243 KA	's-Graveland
Dhr. J.C. Immerzeel	Reigerlaan 26,	1241 ED	Kortenhoef
Dhr. J. Schriek	C. de Wijsstraat 17,	1241 BW	Kortenhoef

Ereleden:	Dhr. A.D. Wumkes † Dhr. M. van Ee Dhr. J.C. Immerzeel Dhr. S.F.C. Kessel
BEZOEKAVOND:	Elke woensdag, na 20.00 uur, tel. 035–6569293
BEZOEK-/POSTADRES:	Kerklaan 89, 1241 CL Kortenhoef E-mail:hkgloriosa@hetnet.nl Site: www.historischekringkortenhoef.nl Girorekening nr.: 544.86.37